

บทที่ 6

สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

การเสริมภูมิคุ้มกันในกึ่งกลาดำ โดย *C. butyricum* มีข้อสรุปดังนี้

1. การใช้ผลิตภัณฑ์ทางการค้า IE-04 ความเข้มข้น 100 ppm ผสมในอาหารเสริมให้กึ่งกลาดำในระยะเวลาสั้นๆ คือ 7 วันติดต่อกันจะช่วยเพิ่มความต้านทานต่อการเหนี่ยวนำด้วย *V. parahaemolyticus* โดยการฉีดเข้ากล้ามเนื้อได้เพียงเล็กน้อย รวมทั้งเพิ่มระดับ bactericidin และ % phagocytosis ส่วนการเสริมในอาหารติดต่อกันเป็นเวลานาน 30-60 วัน จะช่วยเพิ่มความต้านทานต่อการติดเชื้อ YHV โดยไม่มีการเพิ่มขึ้นของ bactericidin และ % phagocytosis (ตารางที่ 14)

2. การเสริมภูมิคุ้มกันในกึ่งกลาดำโดยการเสริมด้วยเซลล์ของ *C. butyricum* ความเข้มข้น 100 ppm จะช่วยเพิ่มความต้านทานต่อการติดเชื้อ YHV

3. จากการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของเซลล์ *C. butyricum* และสารกระตุ้นทางการค้า IE-04 เป็นเวลา 30 วัน จะช่วยเพิ่มความต้านทานต่อการเหนี่ยวนำด้วย *V. harveyi* โดยการแช่, การเหนี่ยวนำด้วย YHV, bactericidin และ % phagocytosis ในกึ่งกลาดำได้ โดยจะยังคงอยู่เป็นเวลา 7 วันหลังการเสริม การเสริมด้วยสารกระตุ้น IE-04 จะให้ผลดีกว่าการเสริมด้วยเซลล์ของ *C. butyricum* เล็กน้อย

4. จากการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของเซลล์ *C. butyricum*, สารกระตุ้นทางการค้า IE-04 และสารผสมระหว่างเซลล์ของ *C. butyricum* กับสารกระตุ้นทางการค้า IE-04 ความเข้มข้น 100 และ 200 ppm เป็นเวลา 7 วัน พบว่ากลุ่มที่ได้รับสารกระตุ้น IE-04 100 ppm มีความต้านทานต่อ YHV มีระดับ bactericidin และ % phagocytosis สูงขึ้นหลังหยุดการเสริม 7-14 วัน ส่วนการเสริมด้วยเซลล์ของ *C. butyricum* จะมีความต้านทานต่อ YHV สูงขึ้นหลังการเสริมและคงอยู่หลังหยุดการเสริม 7 วัน โดยมีการตอบสนองทางด้านภูมิคุ้มกัน คือ phagocytosis และ bactericidin สูงขึ้นด้วย การเสริมด้วยสารผสมระหว่างเซลล์ของ *C. butyricum* กับสารกระตุ้น IE-04 ในอัตราส่วน 1:1 (น้ำหนัก/น้ำหนัก) ความเข้มข้น 100 ppm เป็นเวลา 7 วัน จะช่วยเพิ่มความต้านทานต่อ *V. harveyi* ได้นานหลังหยุดการเสริม 7 วัน และเพิ่มความต้านทานต่อ YHV ได้หลัง

หยุดให้การเสริมเป็นเวลา 14 วัน โดยไม่พบว่ามี การเพิ่มขึ้นของระดับ bactericidin และ % phagocytosis

ส่วนการเสริมด้วยสารผสมความเข้มข้น 200 ppm จะช่วยเพิ่มความต้านทานต่อ *V. harveyi* ได้ หลังหยุดการเสริม 7 วัน

5. การเพิ่มความต้านทานต่อ *V. parahaemolyticus* และ *V. harveyi* ไม่มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มระดับ bactericidin ต่อ *Vibrio* sp.

6. การเพิ่มความต้านทานต่อ YHV ไม่มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มระดับ bactericidin ต่อ *Vibrio* sp. และ % phagocytosis

7. การเสริมด้วยสารกระตุ้นจะขึ้นอยู่กับความความเข้มข้นและระยะเวลาที่ ให้ สารกระตุ้น

8. การเสริมด้วยสารกระตุ้น IE-04 จะให้ผลดีเมื่อเสริมในอาหารติดต่อกันเป็นเวลานาน ส่วนการเสริมด้วยเซลล์ของ *C. butyricum* จะให้ผลดีเมื่อเสริมในอาหารเป็นระยะเวลาสั้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรทำการศึกษาผลของเซลล์ *C. butyricum* ต่อการเสริมภูมิคุ้มกันในกุ้งกุลาดำในช่วงระยะต่างๆของกุ้ง รวมทั้งทดสอบผลเปรียบเทียบการเสริมในช่วงเวลาต่างๆ

2. ควรทำการศึกษาผลของสารสกัดจากเซลล์ของ *C. butyricum* เปรียบเทียบกับการใช้ทั้งเซลล์ต่อการเสริมภูมิคุ้มกันในกุ้งกุลาดำ

3. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบผลของสารกระตุ้นภูมิคุ้มกัน ต่อการตอบสนองโดยเซลล์และโดยสารนำชนิดอื่น เช่น proPO, agglutinin, เป็นต้น รวมทั้งผลต่อการต้านทานโรคติดเชื้อต่างๆ

4. ควรทำการศึกษาผลของแบคทีเรียที่ต่างชนิดกัน เช่น ชนิดแกรมบวก หรือชนิดแกรมลบอื่นๆ ต่อการเสริมภูมิคุ้มกันในกุ้งกุลาดำ เพื่อช่วยลดปัญหาการเกิดโรคในกุ้งกุลาดำต่อไป

ตารางที่ 14 สรุปผลการเสริมภูมิคุ้มกันด้วยสารกระตุ้น IE-04 และเซลล์ของ *C. butyricum*

Treatment (ppm)	Time (days)	V. <i>parahaemolyticus</i>	V. <i>harveyi</i>	YHV	Bactericidin	Phagocytosis
IE-04 100	F 7	*(20.05)	ND			
	S 7	ND	ND	ND	*	*
	F 30		ND	*(37.04)	ND	ND
	F 60		ND	*(43.33)		
<i>C. butyricum</i> 100	F 7	ND	ND	ND		
	S 7		ND	*(57.15)		
	S 14		ND			
IE-04 100	F 30	ND	*(37.93)	*(16.0)	*	
	S 7	ND		*(46.18)	*	
<i>C. butyricum</i> 100	F 30	ND	*(27.59)	*(20.0)	*	
	S 7	ND		*(15.37)	*	*
IE-04 100	F 7	ND				*
	S 7	ND		*(38.46)	*	
	S 14	ND		*(27.32)	ND	*
<i>C. butyricum</i> 100	F 7	ND		*(20.0)		*
	S 7	ND		*(53.85)	*	
	S 14	ND			ND	
Mix 100	F 7	ND	*(26.32)	*(25.0)		
	S 7	ND		*(19.23)		
	S 14	ND		*(18.18)	ND	
Mix 200	F 7	ND				*
	S 7	ND	*(46.67)		*	
	S 14	ND			ND	

* = การเพิ่มขึ้นของความต้านทานต่อการติดเชื้อ *V. harveyi*, *V. parahaemolyticus*, Bactericidin

และ % phagocytosis

() = RPS

F = จำนวนวันที่ให้สารกระตุ้น

S = จำนวนวันหลังจากหยุดให้สารกระตุ้น